№ 165

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA

Czwartek dnia 24 Czerwca 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy któréj wychodzi, kosztuje na miesiac zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor Głowny przy ul. Trębackiéj Nr. 639.

Jego Cesarsko-Królewska Mość, wynagradzając podjęte trudy przez Tyrolczyka Józefa Szwejger, przy dostawianiu z zagranicy lepszéj rasy bydła rogatego i owiec, obywatelom Rossyjskim i Polskim, raczył Najłaskawiéj udzielić mu złoty médal, z napisem: *za użyteczność*: dla noszenia go na szyi, na wstążce orderu św. Anny.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zatwierdziła protokół złożonego examinu w Kommissyi Examinacyjnéj Gubernii Lubelskiéj, przez Ignacego Aleksandra Zmijewskiego; Wojciecha Grzegorza Malewskiego, Aleksandra Karpińskiego, Józefa Domańskiego, Aplikantów Sędowych, i Piotra Wacławskiego, Pisarza Sądu Pokoju Powiatu Tarnogrodzkiego,—w skutku którego przyznany im został stopień zdolności, do sprawowania wszelkich urzędów sądowych, do klassy 2éj należących, z przyzwoitym dla kraju pożytkiam.

Londyn 12 czerwca.—Times podaje następną liczbę nowych konserwatystowskich i liberalnych kandydatów parlamentowych, którzy się w różnych hrabstwach i miejscach na przyszłe zapisali wybory—oraz tych którzy zupełnie z parlamentu wystąpili·

Nowych kandydatów konserwatystowskich	158
— — liberalnych . . .	105
Większość na korzyść konserwatystów	53
Konserwatystów którzy wystąpili z parlamen.	22
Członków liberalnych — —	60
Większość na korzyść konserwatystow	38·

Pokazuje się zatém, że w przyszłym parlamencie konserwatyści 91 głosów więcéj jak w obecnym posiadać będą.

Do manewrów rozmaitych stronnictw, jakich teraz pełno, należy najfałszywsza pogłoska, że lord John Russell i Sir Robert Peel skutkiem ostatnich rozpraw, mocno zachorowali; mówiono nawet że Sir Robert umarł. Stary lord Fortescue Ebrington mocno chory; syn jego obecny namiestnik Irlandyi,przybył tu parostatkiem aby znajdować się przy śmierci ojca.

Standard donosi, że komodor Sir Gordon Bremer upoważniony został wraz z kapitanem Elliot do zawierania układów z Chinami.—Wiadomość tę odebrał przybywszy dnia 21 Kwietnia do Kalkuty. Podług tego dziennika, pan E. J. Stanley, sekretarz izby skarbowéj, przeznaczony jest na gubernatora Bombaju w miejsce Sir Jamesa Carnac, który dla zwątlonego zdrowia opuścił tę posadę i do Anglii wrócił. Pan Robert Gordon, drugi sekretarz izby skarbowéj,wziął dymissyą z powodu różności w zdaniu z ministrami co do prawa zbożowego. Jego miejsce zajął pan More O'Ferrall.

Sun donosi z Liverpoolu d. 11 Czerwca, że mocny dziś zaszedł spór między robotnikami przy warsztatach i rolnikami Irlandzkimi. Policya stoi pod bronią. W nocy obawiają się tam poruszeń burzliwych. Kilka set warstatowych robotników w téj chwili przebiega miasto.

Morning Chronicle objaśnia, iż Francya ze względu na Algier obowiązała się przed innemi

mocarstwami, iż niema na celu żadnych zdobyczy. Gdy jednak okoliczności sprawiły, że obowiązanie to uważa się za nie byłe, nikt zapewne Francyi posiadania Algieru zazdrość ić nie będzie.

Tenże dziennik donosi z dobrego źródła, że kwota przeznaczona na wypłatę następnéj dywidendy portugalskiéj, już jest złożoną i że zaraz po ratyfikacyi kontraktu przez kortezy, przesłaną będzie portugalskiemu skarbowemu ajentowi w Londynie.

Paryż d. 13 czerwca. — Wieść, iż pan Humann odrzucił plan układania się o nową pożyczkę dziś w Café de Paris, gdzie się co niedziela zgromadzają spekulanci, niejako potwierdziła się.—W rzeczy saméj zdaje się że minister skarbu, nie mogąc porozumieć się z bankierami, do których dotąd się udawał, postanowił uskutecznić bezpośrednie puszczenie w obieg papierów.

Słychać także, że starano się wejść w układ z bankierami londyńskimi, lecz i ci trudne podawali warunki.

Zawczoraj wymieniona depesza telegraficzna z Tulonu dnia 11 tak się kończy: »Książę Nemours przybył z Mostaganem do Algieru dnia 6 — zamierza on wrócić do Marsylii dnia 11 b. m.

Piszą z Mostaganem: Abdel-Kader zebrał swoje całe siły przy Macta. Z zachodu uważa on poruszenia armii francuzkiéj. Dwaj jego Kalifowie Ben Hamedy i Ben Thamy, połączyli się, mając pod sobą 5000 jazdy, 2000 regularnéj piechoty i wielką liczbę Kabylów. Trzeci Kalif Sidi-em-Bareck jest w Macta przy Emirze. Kolumna wyprawy przebywszy równiny Sig i Habra stanęła dnia 15 na przeciw Mostaganem. W czasie pochodu żadnéj przeszkody — przy Meder pokazało się kilka nieprzyjacielskich szwadronów, lecz je nasza artylleryа rozpędziła.

Marszałek Soult wprawdzie odzyskał zdrowie, lecz dopiero po zamknięciu posiedzeń zajmie się pracami swojemi. — Lord Granville, który dla poratowania zdrowia na wieś wyjeżdża, od 8 dni nie ma żadnych z ministrami stosunków, chociaż przybyło kilku do niego kuryerów z depeszami z Londynu i wysłano liczne sztafety do Wiednia, Berlina i Petersburga.

Rząd ogłosił następną depeszę telegraficzną z Perpignan z dnia 11 Czerwca. — Prefekt wschodnich Pyreneów do ministra spraw wewnętrznych: »W Barcellonie wybuchły niespokojności z powodu zapowiedzianéj przez urząd celny licytacyi skonfiskowanych przedmiotów. 3 do 4 tysięcy tkaczy udało się tłumnie na plac, na którym odbyć się miała sprzedaż, w zamiarze opanowania towaru lub spalenia go. Szef polityczny i Ajuntamiento, po daremnych przedstawieniach, zakupili towary i oddali je tkaczom, którzy je przed ratuszem z tego powodu illuminowanym, spalili.

Z dnia 14 Czerwca.—Gabinet zdaje się być przekonanym, że izba parów trwać będzie w niezawisłości jaką przy poprawianiu prawa zaciągowego okazała. Dowiedzie tego najpierwéj przy rozprawach o prawie aukcyonowania nowych towarów. Gabinet gotów jest nową wytrzymać porażkę, którą zapewne będzie starał się zobojętnić. Dziennik *Sporów* utrzymuje, iż ministrowie niesłusznie by czynili, gdyby dla najmniejszéj różnicy zdań, usuwać się mieli.

Coraz bardziéj potwierdza się wiadomość, że Jenerał Bugeaud niesłusznie postępuje z Książętami i z wielu znakomitymi Jenerałami w Algierze, bo i Książę Nemours nie chce mieć udziału w dalszéj wyprawie. Szczególną jest rzeczą, że depesza Księcia Aumale nic o tém niewspomina. Urzędowe raporta o wyprawie do Tekedemptu jutro dopiero odbierzemy.— Abdel Kader zebrał przy Macta znaczne siły, zapewne w mniemaniu, że uda się znowu podstęp jakiego w roku 1835 przeciw Jenerałowi Trezel użył, i że Francuzi wpadną w zastawione sidła; lecz gdy ci w innym udali się kierunku Emir ściga ich od zachodu.—Dnia 1go Czerwca przybyło do Algieru 9 Francuzów

wracających z niewoli arabskiéj. Towarzyszyło im dwóch Hadszutów, niosących list od Sidi Muhameda Ben Allah exbeja Miliany do Biskupa Algieru.

Rozkaz ministra wojny stanowi aby Arabowie, należący do pokoleń niepodległych, schwytani z bronią w ręku, jako jeńcy wojenni do którego zamku lub twierdzy wewnątrz kraju odprowadzani byli. — Wyspa Stéj Margaritty, największa z Lerińskich wysp na morzu śródziemnem, przy ujściu rzeki Var, znana z człowieka o żelaznej masce, przeznaczoną została na pobyt dla jeńców arabskich.

Margrabia Dalmacyi, telegrafem o chorobie ojca zawiadomiony, dnia 10 przybył do Lyonu jadąc do Paryża. — Pan Lemoine współredaktor dziennika *Sporów* wyjechał do Londynu z nadzwyczajną missyą od ministra spraw zagranicznych.

Memorial de Pyrenées donosi, że Książe Montpensier najmłodszy syn królewski, wkrótce przybędzie do kąpieli pyrenejskich.

Tulon 10 czerwca. — Kontr admirał baron de la Susse, wezwany do Paryża dla odebrania instrukcyi co do wyprawy na wschód, w tych dniach tu powrócił. — Flota vice-admirała Hugona, jutro wychodzi na wolne morze, w celu odbywania obrotów wojennych między Sardynią i wyspami balearskiemi. Palma będzie punktem zbiorowym. Nie potrzebujemy wspominać, że wieści o dyplomatycznéj lub wojennéj wyprawie téj flotty nie mają żadnéj zasady. Dywizya de la Susse wkrótce odpłynie na wschód; gwałtowne powstania w tamtych okolicach wywołałyby obawę o ich przyszłość; mogą one co chwila szkodzić bezpieczeństwu zamieszkałéj tam ludności chrześcijańskiéj.

Amsterdam 11 czerwca. — Przedmiotem ciekawości publicznéj jest tu proces, czyli płaszcz, który Królowa miała na sobie w dzień składania jéj hołdu, był prawdziwemi podbity gronostajami, lub nie?

Wiadomości handlowe z Indyi wschodnich brzmią ciągle smutnie. Daje się czuć wielki brak gotowizny, a wysłane tam miedziane pieniądze nie wystarczają na potrzebny handel. Pieniądze te i noty bankowe w Jawie, w Indyach tylko mają wartość; do Europy potrzeba posyłać weksle lub pieniądze, co wielkie pociąga za sobą straty.

Madryt 7 czerwca. — Wypadek na granicy Nawarry, zapewne spokojnie załatwiony będzie. W traktacie z r. 1785 grunt sporny przyznany był hiszpańskim poddanym, ale traktatu tego niedotrzymano, tem więcéj, że rząd hiszpanski, nie chciał oddać wsi, ustąpienie któréj było warunkiem traktatu. Rząd francuzki naprózno u rządu obecnego żądał dotrzymania traktatu, lecz niedawno alkadowie hiszpańskiéj doliny Bastan oznajmili chłopom francuzkim z Alduidów, że d. 25 z. m. punkt sporny w posiadanie obejmą. Prefekt departamentu niższych Pyreneow i jenerał dowodzący 20 dywizyą donieśli o téj pogrożce panu Pageot sprawującemu tu interesa francuzkie który żądał aby pan Gonzales zalecił alkadom wstrzymanie się od tak gwałtownego kroku. Pan Gonzales nie tylko zgodził się na to, lecz miał wydać potrzebne polecenie do władz granicznych, lecz nim to nastąpiło, chłopi francuzcy wkroczywszy na ziemię hiszpańską, donieśli, iż nie dozwolą przywieść do skutku roszczeń alkadów. Po posiedzeniu kortezów z d. 1 b. m. pan Gonzales nawzajem wygotował notę do sprawującego interesa francuzów; który ją przesłał do Paryza. Nowy gabinet odniósł klęskę na kongresie w pytaniu, roztrzygnięcie którego jasne rzuca światło na tak zwany tu systemat reprezentancyjny. Członkowie strony lewéj, ci którzy niechcą żadnego rządu, wnieśli, aby członkowie Senatu i kongressu, którzy byli urzędnikami, za czas na posiedzeniu kortezów przepędzony, nie pobierali płacy, zdaniem ich urzędnicy nie zasługują na wynagrodzenie, gdy pełnią obowiązki do urzędów swych nie należące: lecz głównym celem tego wniosku było zatamowanie urzędnikom wstępu do kortezów i odebranie tem samem ministrom, silnego środka wywierania na

nich wpływu. Prezes ministrów pan Gonzales natych miast poznał niebezpieczeństwo i oznajmił, iż żaden urzędnik w takim razie nie przyjmie godności deputowanego lub Senatora. Okoliczność tu pokazuje na jak słabych podporach opiera się hiszpański system reprezentacyjny. Minister Gonzales ostremi słowy wniosek ten nazwał uchybieniem prawu i zdrowemu rozsądkowi a nawet konstytucyi. Zdanie jego podzielał minister spraw wewnętrznych. Lecz wniosek przyjęto większością 82 głosów przeciw 52, a tak jeżeli gabinet nie rozwiąże kortezów, musi rządzić z kongresem, który postępuje przeciw zasadzie prawa, zdrowego rozsądku i konstytucyi.

Od granic tureckich 6 czerwca. — Nietylko baszowie Nissy i Widdinu ale i rządca Bośnii czynią przygotowania potwierdzające obawę przedsięwzięcia kroków nieprzyjacielskich przeciw Serbii. Z tego powodu serbski minister spraw zagranicznych wydał okólnik do konsulów zagranicznych, w którym zaprzecza publicznie rozgłoszonemu przez baszę Nissy obwinieniu, jakoby Serbia w bulgarskich zamieszkach udział miała i zwraca ich uwagę na przygotowywania się sąsiednich baszów. Mianowicie wspomina, że basza Bośnii nakazał ogólną konskrypcyą wszystkich Bośniaków, chrześcian i Turków, że zwołał Spahów na zgromadzenie, zalecając im opatrzyć się w broń i ammunicyą i być w każdéj chwili gotowymi do wymarszu. Basza Widdinu dał się poznać następnie z podobném ku Serbii usposobieniem, zwołując wszystkich Turków handlujących z Serbią w ogóle na granicy Turcyi; przyjęto zupełnie nieprzyjacielską przeciw Serbii stopę; podróżni ulegają najściślejszéj rewizyi, czyli nie noszą broni, prochu i t. p. Naostatek, wiadomości ze stolicy donoszą o wybuchłém w Mezopotamii powstaniu, które zbyt groźny przybrało charakter; również graniczący z Diarbekirem baszaikat Orfa, miał uchylić się z pod władzy Porty. W obu tych prowincyach chrześcianie na największe wystawieni są prześladowanie. Nowy rządca Diarbekira Zekeria basza, który miał wyruszyć przeciw powstańcom, jest jeszcze w Konstantynopolu, gdzie dotąd napróżno usiłował otrzymać żądaną liczbę wojska 10,000, gdyż Porta dla ciągłych uzbrajań Mehmeda Alego i anarchicznego stanu Libanonu i całéj Syryi w ogóle, prowincyi téj tak dalece ogołacać nie może.

NOWE NUTY.

P. Farbach nowy współzawodnik Lannera, Labitzkiego i Strausa w kompozycyi walców, niedawno z swych dzieł znany publiczności tutejszéj, gdyż dopiero w przeszłym karnawale słyszane były 1szy raz walce jego pod tytułem: *Zauber Döblers Walzer*, z upodobaniem przyjęte; teraz wykonywane u wód mineralnych Warsz. nowe walce jego pod tytułem: *Humoryści*, które również na dobre przyjęcie zasłużyły, ułożone na pianoforte, wyszły w składzie muzyki Ig. Klukowskiego. Cena zł. 2.— W tymże składzie wyszedł mazur siarczysty, J. Kubełki, ułożony na pianoforte. Cena exem. zł. 1.

OSTRZEŻENIE.

Bióro p. o. Ober Policmajstra Miasta Warszawy.

Ponieważ nadeszła pora, w któréj zwykle rozmaite owoce sprzedawane bywają, przeto stosownie do istniejących oddawna rozporządzeń co rok ogłaszanych, ostrzega niniejszém tak dostarczających owoce do Miasta Warszawy jak i trudniących się ich sprzedażą, że zabronioną jest przedaż wszelkich owoców i jarzyn niedojrzałych lub zepsutych. Dla czego niedojrzałe, robaczliwe i nadpsute owoce i jarzyny, tudzież ryby śnięte nieświeże, jako szkodliwe zdrowiu ludzkiemu zabrane i zniszczone zostaną, a przedawający do odpowiedzialności pociągniętemi będą. Dopilnowanie ścisłe powyższego, Policyi Wykonawczéj zaleconem zostało.

Warszawa dnia 8/20 Czerwca 1841 r.

p. o. Ober Policmajstra
Korpusu Żandarmów Pułkownik,
Puchała *Cywiński.*
Sekretarz, *Greuve.*